

Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Oslo, 24.03.2020

Innspill krisetiltak i forbindelse med Korona-situasjonen

Regnskap Norge er profesjons- og bransjeforeningen for autoriserte regnskapsførere og regnskapsforetak. Våre medlemmer teller i dag ca. 8 500 personer og 2 500 regnskapsforetak. Regnskapsbransjen leverer regnskapstjenester til mer enn 400 000 små og mellomstore bedrifter, og er med det næringslivets nærmeste støttespiller og hjelper. I tillegg til regnskapsarbeidet gjør bransjen i disse dager en enorm innsats med å gi råd og hjelpe sine kunder gjennom korona-krisen.

Daglig mottar vi en rekke tilbakemeldinger og innspill fra våre medlemmer på hvordan krisetiltakene treffer og er til hjelp for bedriftene som er rammet. Vi har også gjennomført en undersøkelse som rater effekten av tiltakene, slik regnskapsførerne ser det ut fra eget og kundenes ståsted. Vi vil gjerne dele noen betraktninger fra dette, og også gi innspill til tiltak som trengs fremover. Dette omfatter forslag om kompensasjonsordning for dekning av virksomhetenes faste kostnader (punkt 3 nedenfor), innføring av næringsfradrag for selvstendig næringsdrivende (punkt 4), redusert formuesskatt (punkt 5) og mva-lemping på usikre krav (punkt 6). I tillegg gir vi innspill til garantiordningen for banklån (punkt 2).

1. Vurdering av iverksatte tiltak – hvilke treffer mest

Først og fremst vil vi gi ros til regjeringen og Stortinget for sin handlekraft og iverksettelse av mange gode og nødvendige tiltak. Spesielt vil vi trekke frem grepene med redusert arbeidsgiverperiode og øvrige endringer ved sykdom og permittering, samt delvis inntektssikring for de selvstendig næringsdrivende. Ifølge undersøkelsen blant våre medlemmer er de i stor grad enig i at dette er tiltak som bidrar til å redusere de negative konsekvensene av koronautbruddet. Tiltakene treffer målrettet og har alle direkte positiv effekt på virksomhetenes inntekter/kostnader og likviditet.

Selv om det fortsatt er verdsatt, er enigheten bare noe over middels for tiltakene om utsettelse av betalingsfrister. Utsettelsene bidrar til å hjelpe likviditetssituasjonen på kort sikt, men i en vedvarende situasjon – som den vi er inne i nå - innebærer det i praksis bare en forskyvning av problemet.

Tilsvarende oppgis det begrenset effekt av tiltakene med redusert AGA og redusert lav momssats fra 12 til 8%. Intensjonen er absolutt god, men for virksomheter som har sett seg nødt til allerede å redusere arbeidsstokken, er det lite redusert arbeidsgiveravgift å nyte godt av.

Hvis redusert lav momssats først får virkning fra 1. april, vil det samme gjelde her, ref. at veldig mange fra dette tidspunkt ikke lenger har omsetning i det hele tatt. Vi håper dette kan endres til å virke allerede for omsetning opparbeidet fra og med januar, slik det opprinnelige anmodningsvedtaket i Stortinget la opp til.

2. Garantiordningen for banklån

Den innførte garantiordningen for lån til små og mellomstore bedrifter er et godt tiltak som vil bidra til å skaffe sårt tiltrengt likviditet i næringslivet. Vår bekymring er hvis nåløyet for å få lån blir for trangt. Tilbakemeldinger fra medlemmer med kunder som allerede har kontaktet banken sin for lån, forteller blant annet at det er oppgitt som vilkår at bedriften må ha lån fra før. Vi har ikke funnet at det er hold for dette av forarbeidene. Et slikt krav går etter vårt syn i strid med intensjonen, og må ikke tillates å sette seg. Vi forutsetter at myndighetene følger opp her.

Vårt klare og generelle budskap for ordningen er at vilkårene ikke må bli for strenge, og at man må lempe på ordinær kredittprosedyre, herunder akseptere forenklede dokumentasjonskrav, i den unntakstilstanden vi er i nå. Det må være en smidig ordning som gir nødvendig og rask hjelp til de normalt levedyktige bedriftene før det er for sent.

3. Direkte driftstilskudd, ref. dansk ordning

Garanterte låneordninger bidrar til likviditeten, men gir ingen kompensasjon for det inntektsbortfallet eller de kostnadene som bedriftene uansett vil ha mens de strever for å holde seg i live. Banklånet reduserer ikke låne-regningen for korona-pandemien, den er det fortsatt bedriften som må ta alene – med renter.

Det bedriftene trenger i neste del av krisepakken er ordninger som gir direkte driftstilskudd. Foran oss i løypa er blant annet [det danske Folketinget som 19. mars vedtok en betydelig kompensasjonsordning for dekning av virksomhetenes faste kostnader](#). Så vidt oss bekjent jobber også Sverige med en lignende modell. Det er viktig at Norge raskt gjør det samme, for å berge næringslivet og vår fremtidige verdiskapning.

4. Næringsfradrag for selvstendig næringsdrivende

Regnskap Norge har lenge talt for innføring av et minstefradrag for næringsdrivende (heretter omtalt som næringsfradrag), etter mal av ordningen som gjelder for lønnsinntakere. Mens minstefradraget for lønnsinntakere i sin tid ble innført for å dekke faktiske utgifter i forbindelse med arbeid, har det over tid utviklet seg beløpsmessig til å bli et fradrag for å regulere skattenivået. Dette innebærer i realiteten en skattelette som de næringsdrivende ikke på samme måte har fått ta del i.

Etter vår mening er situasjonen vi nå er inne i et veldig egnet tidspunkt for å ta saken frem på nytt, som et tiltak i krisepakken for næringslivet. Tiltaket vil være målrettet, enkelt å gjennomføre og utgjøre et kjærkomment bidrag til økonomien for de selvstendig næringsdrivende i en særs krevende tid.

Minstefradraget for lønnsinntakere utgjør i dag 104 450 kroner. Etter våre beregninger utgjør skattenivå-reguleringen ca. 85% av dette beløpet. Det er naturlig å legge næringsfradraget opp til dette. Omregnet snakker vi da om et næringsfradrag i størrelsesorden 85% av minstefradraget, dvs. 89.000 kroner. Med dagens alminnelige skattesats på 22 % vil det innebære en skattelette på 20.000 kroner for den enkelte.

Dersom næringsfradraget gis med virkning allerede for skatteoppgjøret for 2019, vil det gi et ekstra tilskudd til likvidene for den tiden vi er inne i. Ved i tillegg å gjøre det til et fast næringsfradrag fremover, vil det være et tilskudd til å komme raskere opp igjen etter krisen.

5. Redusert formuesskatt

Mange bedriftseiere er avhengig av å kunne ta penger ut av virksomheten for å betale formuesskatten. Dette er penger som de aller fleste nå trenger i virksomheten. For aksjeselskapene gjelder dessuten krav i aksjeloven om at utbytte bare kan utdeles så langt selskapet etter utdelingen har en forsvarlig egenkapital og likviditet. Vi tror styret i en rekke selskaper vil måtte konkludere med at disse kravene vil stenge for adgangen til utdeling av utbytte i selskapet i lang tid. Konsekvensene av korona-krisen vil være langvarige, og mange bedrifter vil måtte bruke lang tid på å bygge opp soliditeten igjen. Dermed vil det ha liten betydning for eierne om formuesskatten betales nå eller senere, jf. utsettelsestiltaket som er innført. Det eneste virkemidlet som reelt vil være til hjelp er at myndighetene lemper på formuesskatten. Dette vil vi oppfordre til. Vi tror tiltaket vil være med på å redde virksomheter, sikre arbeidsplasser og forhindre konkurser i ellers levedyktige virksomheter.

På grunn av den betydelige reduksjonen i verdier eierne er utsatt for fra 1.1.2020 og frem til i dag bør slik lempning også vedtas for inntektsåret 2019. En lemping av formuesskatten kan innføres ved at det gis en betydelig økt rabatt på aksjer og driftsmidler mv. Et annet alternativ er

at bunnfradraget økes eller at det innføres en øvre grense på hvor stor formuesskatten for 2019 og 2020 kan være.

6. Tap på fordring - merverdiavgift

Vi får tilbakemelding fra flere av våre medlemmer at de ønsker å stå på for sine kunder. I mange tilfeller vet de at kundene har dårlig likviditet og at det er usikkert om de vil få betalt på kort sikt. De er allikevel villige til å jobbe for kunden og ta risiko, så langt det er forsvarlig. Etter bokføringsregelverket vil regnskapsfører ha en plikt til å fakturere løpende for tjenestene. Utgående merverdiavgift blir beregnet og må innbetales til staten basert på tidspunktet for fakturering, uavhengig av om fakturaen er betalt av kunden. Hvis kunden ikke betaler er det regnskapsfører selv som må dekke merverdiavgiften. Reglene om tap på krav i merverdiavgiftslovens § 4-7 og tilhørende forskrift er strenge, og det skal dermed mye til før regnskapsfører kan få dette tilbake. I mange tilfeller ønsker ikke regnskapsfører å iverksette en prosess med tvangsinnføring av kravet slik situasjonen er i dag. Da er det en risiko for at kravet vil gå over til å være finansieringsbistand. Senere tapsføring er da utelukket. Vi antar denne problemstillingen gjelder for mange andre næringsdrivende enn regnskapsførere også. Man ønsker å hjelpe gode kunder, selv om man vet at det er usikkert når og eventuelt om man kan få betalt.

Vi foreslår derfor at det vurderes å midlertidig endre regelverket slik at de næringsdrivende slipper å komme i en situasjon hvor de ikke tør å hjelpe sine kunder av fare for å selv måtte betale utgående mva. Vi antar at det enkleste for de næringsdrivende vil være å gjøre dette gjennom endringer i reglene om tapsføring, f.eks. mulighet for midlertidig tapsføring der faktura ikke er betalt, frem til situasjonen er normalisert. Alternativt kan det gjøres endringer i bokføringsforskriften, slik at den næringsdrivende kan avvente fakturering til kunden kan betale, men dette vil medføre mer administrasjon for de næringsdrivende.

Med vennlig hilsen

Christine Lundberg Larsen
Adm.dir.

Hanne Opsahl
Leder avdeling Næringspolitikk

Kopi:
Næringsdepartementet
Finanskomiteen